

TALLINNA ÜLIKOOL
EESTI KEELE JA KULTUURI INSTITUUT

Mihhail Kremez

**VENEMAA KAJASTAMINE EESTI JA
SOOME PÄEVALEHTEDES EESTI
PÄEVALEHE, MOLODJOŖESTONII JA
HELSINGIN SANOMAT NÄITEL**

Magistritöö lühitutvustus

Juhendaja:
dots Krista Kerge

Tallinn 2009

EESSÕNA

- Å Laiaulatuslikud ja kiired muutused Venemaa välis- ja sisepoliitikas
- Å Venemaa-temaatika muutub väga aktuaalseks Eesti ja Soome meedia jaoks
- Å Meedias kujundatakse suuresti Venemaa imago
- Å Magistritöö autori jälgib seda igapäevatoos > professionaalne huvi nende nähtuste teadusliku uurimise vastu.

EESSÕNA

MAGISTRITÖÖ EESMÄRK

Millised teemad, millise sagedusega ja mis viisil eelista tult kajastatud Eesti ja Soome päevalehtede uudistes?

Milliseid hoiakuid ja eelarvamusi Venemaa suhtes soodustatakse?

Eesmärk:

võrrelda Venemaa kajastamist ideoloogiliste hoiakute kujundajana kolme sihtrühma kindla ajaloolise tausta juures

NB! Eesti eesti- ja venekeelne sihtrühmad + Soome soomekeelne

Tausta tähtsuse tõttu > ajaloolistele suhetele pühendatud osa + kriitiline meediaanalüüs (ideoloogiline diskursuseanalüüs)

MAGISTRITÖÖ EESMÄRK

UURIMISKÜSIMUSED

1. Kuidas kolm uuritud avalikku sfääri erinevad, kajastades Venemaa temaatikat:

- kuidas erinevad temaatikat puudutavad uudised;
- kuidas need on esitatud;
- milliseid peamisi teemasid kajastatakse;
- milliseid uudisteallikaid kasutatakse?

UURIMISKÜSIMUSED

UURIMISKÜSIMUSED

2. Kas Venemaad puudutavad uudised erinevad ka ideoloogiliselt:

- kuidas on Venemaaga seonduvad küsimused esitatud;
- millist keelt (sõnavalikut) kasutatakse artiklite pealkirjades.

UURIMISKÜSIMUSED

UURIMISMEETODID ja -MATERJAL

Å **Kontentanalüüs**

Å **Võtmeisikute avatud küsitlus**

Å Eesti Päevalehe, Molodjoõ Estonii ja Helsingin Sanomat® Venemaad kajastavad artiklid

Å *1. septembrist kuni 1. novembrini 2008*

Å Väljaannete peatoimetajate küsitlus (avatud vastused)

UURIMISMEETODID ja -MATERJAL

UURIMUSE TULEMUSED

- Å Venemaal puudutav **temaatika erines märgatavalt.**
- Å Igas uuritavas lehes kajastati just selle lehe lugejaskonnale **enam huvipakkuvaid teemasid.**

UURIMUSE TULEMUSED

UURIMUSE TULEMUSED

Populaarseimate teemade näited

Eesti Päevalehes:

- Å Eesti venekeelse vähemuse probleemid (10,4%) ;
- Å majanduskriisis Venemaal (8,3%) ;
- Å idanaabri kultuurivaldkonna teemad (7,6% i Vene kunst, kirjandus, teater, filmid) jne.

Molodjoõ Estonii-s:

- Å Eesti Vene suhete ajalugu (13,5%) ;
- Å Eesti ja Venemaa majanduslik koostöö (7,7%);
- Å vene ajalugu ja rahvuskultuur (6,7%) jne .

Pluss **spetsiifilised teemad**, nt Venemaa iKaasmaalaste programm (5,8%) ja vene keel (4,8%).

UURIMUSE TULEMUSED

UURIMUSE TULEMUSED

Populaarseimate teemade näited

Helsingin Sanomates:

- Å Soome ja Venemaa majanduslik koostöö (12,9%);
- Å Venemaa uus välispoliitika (8%);
- Å Venemaa ja Ameerika Ühendriikide suhted (3,6%) jt.

Kõigi väljaannete sarnased teemad:

- Å 2008. aasta augusti konflikt Gruusias ja selle tagajärjed (EPL i 29,9%, ME i 16,3%, HS i 36%);
- Å majanduskriis Venemaal (EPL i 8,3%, ME i 3,8%, HS i 5,8%);
- Å kunst, kirjandus, teater, film (EPL i 7,6%, ME i 6,7%, HS i 3,1%).

UURIMUSE TULEMUSED

UURIMUSE TULEMUSED

Ajakirjandusganrite seisukohalt Vene teema :

Å juhtkirjades: HS ja ME ï võrdselt 11%, EPL ï 1%;

Å uudistes: HS ï 52%, EPL ï 39% ja ME ï 34%.

UURIMUSE TULEMUSED

UURIMUSE TULEMUSED

Uudisteallika eelistused i oma toimetuse kirjutatud artiklite osakaal:

- Å Eesti Päevaleht i 67%;
- Å Molodjoğ Estonii i 83%;
- Å Helsingin Sanomat i 50%.

UURIMUSE TULEMUSED

UURIMUSE TULEMUSED

Uudisteallika eelistused ja lugejakirjade osakaal:

- Å Eesti Päevaleht ja 5%;
- Å Molodjož Estonii ja 0%;
- Å Helsingin Sanomat ja 1%.

UURIMUSE TULEMUSED

UURIMUSE TULEMUSED

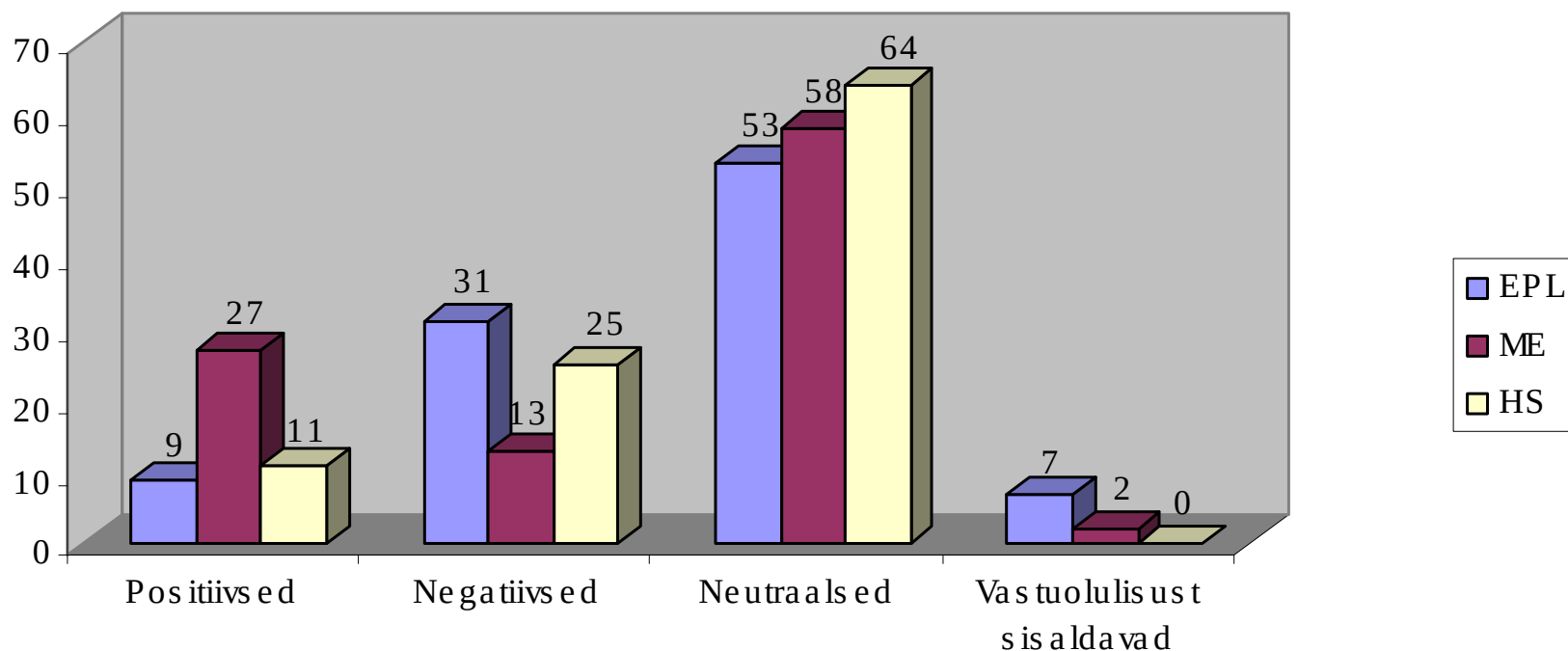
**Uudisteallika eelistused i Venemaal viibivate
koosseisuliste korrespondentide artiklite osakaal:**

- Å Eesti Päevaleht i 12% (17 artiklit);
- Å Molodjoĝ Estonii i 0%;
- Å Helsingin Sanomat i 2% (36 artiklit).

UURIMUSE TULEMUSED

UURIMUSE TULEMUSED

Pealkirjade analüüs: eesmärk uurida, kas neid saab tõlgendada kui positiivseid, negatiivseid, neutraalseid või vastutolu sisaldavaid (%).

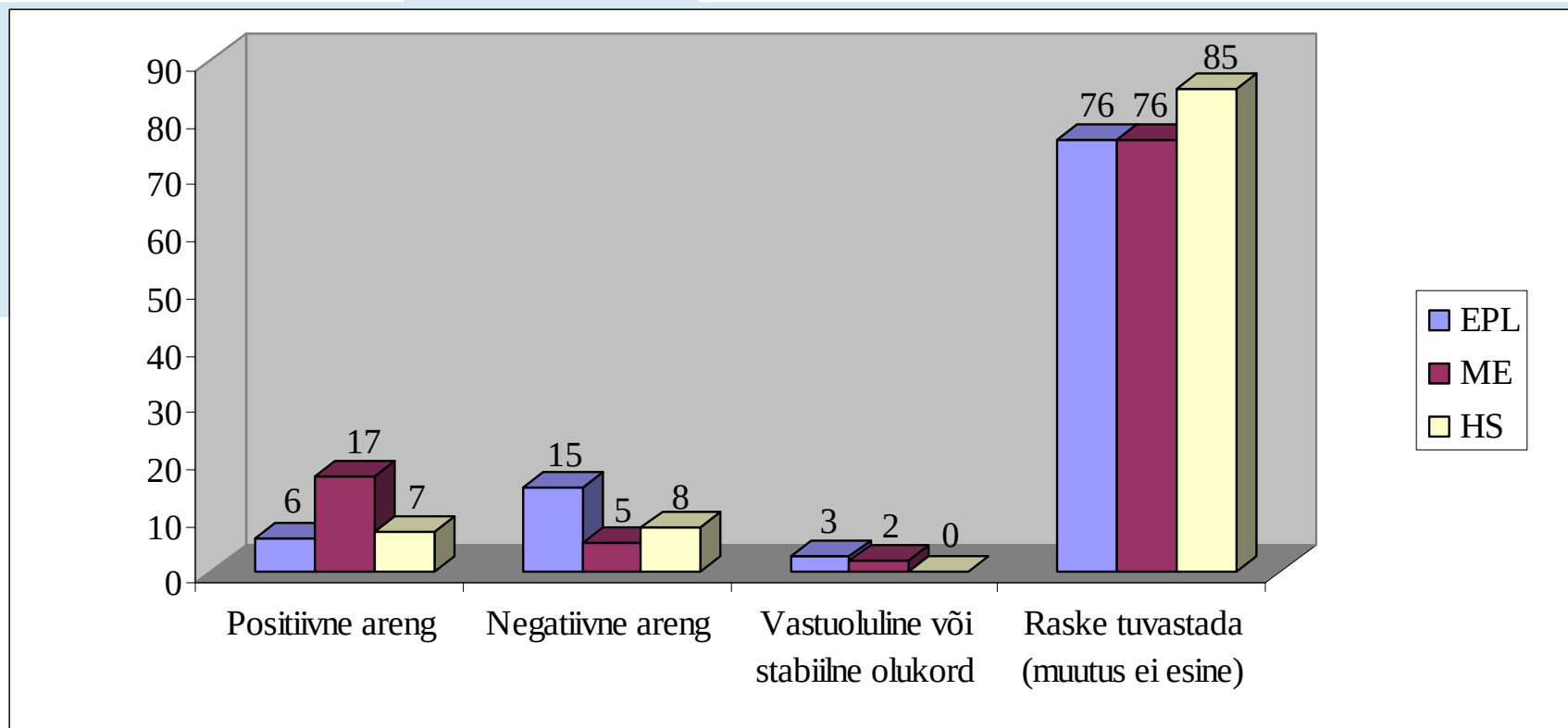

UURIMUSE TULEMUSED

UURIMUSE TULEMUSED

Pealkirjade analüüs lähtudes seisukohast, milline muutus kaasnes artiklis kirjeld atava situatsiooni puhul :

Ä kas kaasnev muutus on positiivne, negatiivne või olukord jääb samaks või on vastuoluline (%).

UURIMUSE TULEMUSED

UURIMUSE TULEMUSED

Peatoimetajate küsitluse ja kontentanalüüsi tulemuste võrdlus:

Ä peatoimetajate vastused küsimustele oma väljaannete kohta kattuvad tulemuste ja magistritöö autori tehtud järeldustega.

UURIMUSE TULEMUSED

UURIMUSE PÕHIJÄRELDUS

Venemaa temaatika kajastamise uurimisel Eesti P äevalehe, Molodjoĝ Estonii ja Helsingin Sanomatõ vaadeldud aja artiklites selgus, et uuritud v äljaanded tõepoolest **kajastavad Venemaa temaatikat erinevas mahus, eri kaaluga rubriikides ja erinevat suhtumist peegeldades**, mis tõestab, et kahes riigis on tegemist kolme erineva avaliku sfääriga, igal oma ise ärasused ja kitsaskohad.

Siit järeldame, et **Venemaa kajastamist võidakse kasutada sihtrühma hoiakute kujundajana kindla ajaloolise tausta juures**, mida ajakirjanikud ka pidevalt teevad.

UURIMUSE PÕHIJÄRELDUS

Täna tähelepanu eest!